

Statsforvalteren i Innlandet

Vår ref.:
22/06779

Deres ref.:
2022/2154

Brevdato:
20.2.2023

Høringsuttalelse – Søknad om utslippstillatelse for Gamlestølen renseanlegg

Etnedal kommune søker om utslippstillatelse for Gamlestølen renseanlegg. Det omsøkte anlegget skal ha en kapasitet på 970 hytter og 3660 pe, mot dagens belastning på 220 hytter og 660 pe.

Vannområde Randsfjorden ser svært positivt på at Etnedal kommune arbeider med en helhetlig avløpsløsning for Gamlestølenområdet. Eksisterende avløpsløsning er en negativ påvirkning på vannmiljøet i området, og et nytt og forbedret anlegg gir stor mulighet for forbedring.

Det er viktig at en utslippstillatelse og en derav følgende fremtidig utbygging i området er basert på en god resipientvurdering og vannforskriftens mål. Det innebærer at den økologiske tilstanden i berørte vannforekomster ikke må reduseres. Vannområdets høringsuttalelse tar utgangspunkt i dette, og omhandler i all hovedsak utslippssøknadens kapittel 4.

Søker legger til grunn samme premiss som nevnt ovenfor, nemlig at tilstanden i Langtjednbekken og videre nedstrøms ikke skal reduseres. Forutsetningene for de videre resipientberegningene i søknaden er imidlertid feil. I følge søknaden er Langtjednbekken (i vann-nett benevnt som 012-3319-R Øyvassbekken – Langtjernbekken) klassifisert som elvetype R205, men det korrekte er elvetype R207. Denne forskjellen innebærer at vannforekomsten har tilstandsklasse *svært god* (SG) med tanke på fosfor, ikke *god* (G) slik det står i søknaden. Det medfører at målet bør være å opprettholde tilstandsklasse *svært god*, samt at den videre beregningen av hva vassdraget tåler uten å gå ned en tilstandsklasse blir feil. Dersom søker ønsker å påføre vassdraget en belastning som reduserer tilstanden til *god* må dette vurderes etter vannforskriftens § 12b

Det nevnes i søknaden at kunnskapsgrunnlaget i de aktuelle elvene er mangelfullt. Fosfor og nitrogen er i *Veileder 02 2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann* ansett for å være fysisk-kjemiske støtteparametere. For å få et tilstrekkelig godt bilde av tilstanden i et vassdrag bør biologiske parametere som påvekstalger og bunndyr undersøkes. Etnedal kommune har bedt om at vannområdet og Statsforvalteren legger slike undersøkelser inn i overvåkingsprogrammet for 2023. Det er etter vår mening viktig å få på plass denne kunnskapen om resipienten før det kan gjøres beregninger av hvilken fremtidig belastning vassdraget tåler.

Det er i søknaden gjennomført en teoretisk beregning av midlere tilførsel av fosfor og nitrogen ved et gitt antall tilkoblede hytter. Med tanke på påvirkning på biologiske parametere i vassdraget har det

også betydning å se på i hvilken grad det kan forventes toppbelastninger som avviker betydelig fra gjennomsnittlig tilførsel. Dette kunne med fordel vært beskrevet og vurdert i søknaden.

Den beregnede økte tilførsel av N vil medføre at vannforekomsten nærmer seg tilstandsklasse *dårlig (D)* for denne parameteren. Nitrogen er tradisjonelt sett ikke vektlagt like tungt som fosfor i ferskvannssystemer, men en belastning som nevnt her er betydelig i et høyere liggende vassdrag. Oslofjordplanen har også aktualisert nitrogenrensende tiltak i hele Oslofjordens nedbørfelt.

Etter vannområdets mening er det fornuftig med et helhetlig perspektiv på Livassdraget. Både Etnedal og Nordre Land kommuner har interesser knyttet til resipienten og fremtidig belastning, og en felles tilnærming til både etablering av kunnskapsgrunnlag og planlegging for videre utvikling ville vært hensiktsmessig.

Oppsummering

På bakgrunn av det ovennevnte mener vi at søker ikke har grunnlag for å si at man med planlagt rensegrad og fremtidig belastning vil opprettholde nåværende tilstandsklasse. Vannområdet anbefaler at årets planlagte undersøkelser gjennomføres og legges til grunn for en oppdatert resipientvurdering. En resipientvurdering bør også drøfte forekomst og eventuell betydningen av perioder med toppbelastning (påskeferier o.l.), samt en stor fremtidig økning i tilførsel av nitrogen til vassdraget. Videre anbefales det et helhetlig blikk på hele Livassdraget, på tvers av kommunegrensen.

Halvor Bratlie
Styreleder
Vannområde Randsfjorden

Håvard Lucasen
Prosjektleder
Vannområde Randsfjorden

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer